

- 1
- a) Bakens : bijv. *De bakens verzetten*
betekenis: je plannen veranderen/wijzigen
 - b) Schip: bijv. *Tussen wal en het schip raken*
betekenis:
 - c) Zeil: bijv. *Onder zeil gaan*
betekenis: gaan slapen
 - d) Wal: bijv. *Beste stuurlui staan aan wal*
betekenis: de mensen die het beter weten, steken zelf geen hand uit

- 2
- de wind in de zeilen hebben
 - het je voor de wind gaan
 - iemand de wind uit de zeilen nemen
 - in weer en wind
 - de wind van voren krijgen
 - zonder wind vaart niemand wel

- 3
- a) Gebruik: *rep, klippen, paal, hoek, anker, spuigaten, schoon, roeien*
O, waait het uit die *hoek*?
Je moe *roeien* met de riemen die je hebt.
Dat staat als een *paal* boven water!
Alles en iedereen was in *rep* en roer.
Het wordt tijd om *schoon* schip te maken.
Ik moet tegen de *klippen* op werken.
Het loopt de *spuigaten* uit!
Het is tijd dat ik mijn *anker* licht.
 - b) roer anker
spuigaten riemen

- 4
Hij is aan lager wal geraakt	Hij is arm geworden.
Hij is voor anker gegaan	Hij is met pensioen.
Het roer omgooien	Van plan of gedrag veranderen.
Het loop de spuigaten uit	Het loopt uit de hand.
Dat raakt kant noch wal	Dat lijkt nergens op.
Ze zitten aan de grond	Ze kunnen niet verder, de zaak zit vast

- 5
fout: huwelijks-scheepje	moet zijn: huwelijksbootje
fout: touwtjes	moet zijn: eindjes
fout: bak	moet zijn: boeg
fout: viermaal	moet zijn: driemaal
fout: verdrinken	moet zijn: verzuipen
fout: knoop	moet zijn: kink

- 6
- a) *Scheurbuik*: = een ziekte bij zeelieden in de tijd van de lange zeereizen (17^e eeuw)
- b) Eigen antwoord
Kielhalen = zeelieden die voor straf onder het schip door werden gehaald
Eigen antwoord
Jonassen = een zeeman aan armen en benen in het water slingeren, om te plagen
Eigen antwoord
Zilvervloot = spaanse zeevloot met een grote lading geld (zilver) aan boord. Veroverd door Piet Hein
Eigen antwoord
Schipbreuk = een schip vergaat in hevige storm
Eigen antwoord
Kooi = slaappleats op een schip voor matroos

- 7
- Voorbeelden:*
Van het Schip, Van Zeijl, Van der Wal, Kombuis, Zeilman, Van de Zee, van der Mast, Mastwijk, Zeeman

8 De geschiedenis van Nederlandse spreekwoorden

Noem twee spreekwoorden waaruit je kan afleiden dat de scheepvaart in Nederland al eeuwenlang belangrijk is.

- 1 oost – west, thuis best,

Want: _____

- 2 diverse antwoorden mogelijk,

Want: _____

Extra! Vertel een verhaal....

Bedenk een kort verhaaltje, waarbij je zoveel mogelijk 'vertelt' in spreekwoorden uit de scheepvaart.

Eigen antwoord

